

Câu 1. (4.0 điểm)

I. Yêu cầu về kĩ năng

Thí sinh biết tạo lập văn bản nghị luận xã hội, vận dụng tốt các thao tác lập luận; tổ chức bố cục bài viết mạch lạc, chặt chẽ; không mắc lỗi diễn đạt, chính tả, ngữ pháp; đảm bảo dung lượng bài viết theo yêu cầu của đề bài.

II. Yêu cầu về kiến thức

- Thí sinh có thể trình bày theo những cách khác nhau và hướng tới một số vấn đề được gợi ra từ lời phát biểu như: cách ứng xử với bản thân, chấp nhận những sai lầm trong quá khứ, yêu những điều không hoàn hảo, yêu thương bản thân...

- Dưới đây là một gợi ý về hướng triển khai bài:

Nội dung	Điểm
<p>1. Giải thích</p> <p>- Hành trình sống của con người theo dòng thời gian từ quá khứ, hiện tại tới tương lai: + Quá khứ <i>tôi</i> có thể phạm sai lầm + Hiện tại <i>tôi</i> không phủ định con người trong quá khứ với những lỗi lầm + Trong tương lai, có thể <i>tôi</i> sẽ là phiên bản tốt hơn của chính mình ⇒ Dù ở thời điểm nào, <i>tôi</i> cũng chấp nhận bản thân với tất cả những lỗi lầm và không ngừng nỗ lực hoàn thiện.</p> <p>- Cái nhìn về những lỗi lầm của bản thân: + “Chòm sao chiếu mệnh” là ngôi sao riêng của mỗi người, tùy thuộc vào ngôi sao ấy tốt hay xấu mà vận hạn của người ấy trong năm đó cũng sẽ may mắn hoặc xui rủi. + Chính những sai lầm và khiếm khuyết có thể làm nên những "tinh tú rạng rỡ nhất trong chòm sao chiếu mệnh cuộc đời" – khiến con người trưởng thành, hoàn thiện hơn. ⇒ Phát biểu của RM đã gợi cho chúng ta một cách ứng xử với những sai lầm trong cuộc sống: Chúng ta nên chấp nhận và học hỏi từ chính những sai lầm trong quá khứ, để có một hiện tại và tương lai tốt đẹp hơn.</p>	1,0
<p>2. Phân tích, chứng minh</p> <p>- Con người vốn không hoàn hảo và có thể sẽ phạm sai lầm: Bản thân mỗi con người đều bất toàn. Trong suốt cuộc đời mình, sẽ có những lần ta mắc sai lầm và vấp ngã.</p> <p>- Con người có thể trưởng thành từ những sai lầm: + Những sai lầm, vấp ngã là những trải nghiệm để con người có thể nhìn lại chính mình, tích lũy tri thức, kinh nghiệm.</p>	2,5

<p>+ Những khiếm khuyết có thể chính là nền tảng để con người mạnh mẽ hơn, trở thành động lực để con người hoàn thiện hơn. Khi biết đối diện và nỗ lực khắc phục, sửa chữa những sai lầm, thiếu sót của bản thân, những khiếm khuyết sẽ trở thành “tinh tú” tỏa sáng lấp lánh soi sáng con đường đi tới thành công và hạnh phúc của con người.</p> <p>- Con người cần biết chấp nhận và yêu thương chính mình, dù bản thân có thể còn nhiều khiếm khuyết.</p> <p>+ Con người luôn có mặt tốt và mặt xấu, và ngay cả trong những cái tốt vẫn có thể còn những điều khiếm khuyết. Điều ta cần là học cách ứng xử với những điều chưa được ấy, rút kinh nghiệm từ đó, và tỏa sáng. Ta không được chối bỏ chính mình.</p> <p>+ Học cách thấu hiểu, bao dung và cho bản thân cơ hội được trải nghiệm, được làm sai, và được làm lại từ đầu.</p> <p>+ Tự động viên chính mình nếu như đã rất cố gắng mà vẫn thất bại - vì chúng ta không hoàn hảo.</p> <p>+ Ta luôn có thể nhìn thấy rất rõ những khiếm khuyết của mình, và dễ dàng quên đi cách yêu thương bản thân mình. Chỉ khi ta biết cách trân trọng chính mình, ta mới hiểu được cách nâng niu, yêu thương người khác.</p> <p>Thí sinh phân tích dẫn chứng để làm sáng tỏ quan điểm của mình.</p> <p>Đánh giá cao những bài viết thể hiện lập trường rõ ràng, vững chắc và chia sẻ kinh nghiệm cá nhân một cách phù hợp, chân thành, sâu sắc.</p>	
<p>3. Bàn luận mở rộng</p> <p>- Những sai lầm chỉ có ý nghĩa khi ta dám trải nghiệm, dám thất bại, và dám đứng dậy sau những thất bại đó. Để bản thân trưởng thành, con người cần dũng cảm sống, trải nghiệm và va vấp. Không nên ở trong vùng an toàn quá lâu.</p> <p>- Yêu thương bản thân không có nghĩa là dung túng cho sự cẩu thả, vô trách nhiệm. Phải nghiêm khắc với chính mình, không cho phép bản thân mắc những sai lầm không đáng có.</p> <p>- Ai cũng nói đến sự bao dung, sự chấp nhận và yêu thương chính mình. Tuy nhiên, trước tiên, chúng ta có thể sẽ trải qua cảm giác tiếc nuối, ân hận và day dứt. Chúng ta cần thời gian để vượt qua những day dứt đó thay vì cố gắng cưỡng ép chính mình. Cần học cách ứng xử với bản thân, yêu thương chính mình, và lan tỏa năng lượng ấy đến với những người khác.</p>	0.5

Câu 2. (6.0 điểm)

1. Yêu cầu về kỹ năng

Thí sinh biết tạo lập văn bản nghị luận văn học, vận dụng kiến thức lý luận văn học, thể hiện năng lực phân tích tác phẩm, cảm nhận văn chương; tổ chức bố cục bài viết mạch lạc; không mắc lỗi chính tả, diễn đạt và ngữ pháp

2. Yêu cầu về kiến thức

Nội dung cơ bản	Điểm
<p>1. Giải thích</p> <p>Ý kiến trên của Nguyễn Minh Châu nhấn mạnh quan niệm của tác giả về vai trò của văn chương và sứ mệnh cá nhân của nhà văn: khám phá con người một cách toàn vẹn, cụ thể là con người bên trong, con người nội tâm, con người với tất cả những gì tự nhiên nhất của nó. Đối với Nguyễn Minh Châu, công việc ấy là vô cùng khó khăn, khổ nhọc, tuy nhiên, cũng vô cùng vinh quang và hạnh phúc.</p>	1,0

2. Phân tích, chứng minh

- Đối tượng văn học khám phá, biểu hiện là con người, đặc biệt là con người tinh thần. Thế giới bên trong của con người – thường là một thực thể phức tạp khó nắm bắt, vốn thường không được nhìn nhận và trân trọng đúng mức – là đối tượng mà những nhà văn quan tâm khám phá, để tìm hiểu con người một cách sâu sắc, trọn vẹn hơn.

- Một trong những chức năng quan trọng nhất của văn học hướng đến việc khám phá, nhận thức, lý giải về thế giới tinh thần của con người:

+ Văn học có chức năng nhận thức, trong đó nhận thức về thế giới bên trong là mục tiêu vô cùng quan trọng.

+ Khi khám phá được thế giới nội tâm, ta sẽ hiểu được bản thân một cách đủ đầy, lắng nghe tiếng nói nội tâm bé nhỏ mà thường ta lãng quên. Từ đó, ta biết yêu bản thân, khiến ta yêu thương và đồng cảm với người khác nhiều hơn.

⇒ Khám phá được thế giới nội tâm đó chính là niềm hạnh phúc lớn nhất của người nghệ sĩ: người nghệ sĩ thực hiện được mục đích sáng tác văn chương - viết về và viết cho con người, đó cũng là lúc họ ghi được dấu ấn độc đáo của người nghệ sĩ vào bản đồ văn học, thể hiện phong cách, tài hoa và năng lực sáng tạo của họ.

- Tuy nhiên, để có thể khám phá được thế giới nội tâm phức tạp của con người là một thử thách lớn với người nghệ sĩ:

+ Thế giới bên trong vô cùng phức tạp, việc khám phá nội tâm đôi lúc khiến cho chúng ta đau đớn, bàng hoàng, vỡ mộng. Nếu muốn đi vào khám phá thế giới ấy, người nghệ sĩ trước tiên phải thực sự trung thực với chính mình.

+ Khám phá thế giới bên trong có thể chạm vào những vết đau, những tổn thương trong quá khứ mà con người luôn chôn giấu. Trong đó, có những nỗi đau của cá nhân, có những nỗi đau của dân tộc.

+ Việc bộc bạch thế giới bên trong thông qua văn chương có thể phơi bày góc tối, những phần xấu xí, bất toàn của con người. Vì thế, người nghệ sĩ dễ bị hiểu nhầm bởi những người dễ dàng phán xét, kết án.

+ Một trong những thử thách mà người nghệ sĩ ngôn từ phải đối diện và vượt qua là thể hiện những khám phá trong cách nhìn, cách cảm, cách nghĩ về con người bằng một hình thức ngôn ngữ nghệ thuật hấp dẫn, giàu sức gợi.

⇒ Đó là điều mà Nguyễn Minh Châu cảm nhận là vô cùng khổ ải, nhưng người nghệ sĩ chủ động chấp nhận nó, coi nó như một thử thách trên con đường thực hiện sứ mệnh chân chính của mình.

Thí sinh lựa chọn và phân tích dẫn chứng để làm sáng tỏ vấn đề

Gợi ý hướng lựa chọn và khai thác dẫn chứng: HS nên lựa chọn những tác phẩm khai thác thế giới nội tâm con người một cách đa diện, nhiều chiều; trong quá trình phân tích dẫn chứng, thí sinh cần tập trung làm rõ những phát hiện, khám phá của nhà văn về những điều khó nắm bắt trong thế giới tinh thần của con người; thấy được những niềm hân hoan, hạnh phúc và nỗi trăn trở, đau đớn của tác giả ẩn chứa trong tác phẩm.

3. Bàn luận mở rộng

- Văn học có tham vọng được khám phá sâu hơn về con người, nhìn nhận con người toàn diện hơn. Tuy nhiên, sẽ là tham lam và không tưởng nếu muốn nhìn nhận toàn vẹn con người, khám phá “tất cả” về con người. Thế giới nội tâm của con người rất bí ẩn và phức tạp, mỗi tác phẩm chỉ là một cách nhìn, một đóng góp vào sự khám phá chung.

4,0

1,0

- Trên hành trình khám phá, văn học nhận ra rằng thế giới bên trong của con người không đứng yên mà luôn có sự vận động, sự thay đổi. Nói cách khác, việc khám phá thế giới bên trong của con người là để hướng đến sự thấu hiểu con người, chứ không phải là sự phán xét vội vàng.- Ngoài những khám phá về thế giới bên trong của con người, văn học còn là những phát kiến độc đáo về hình thức, về ngôn ngữ và cách biểu đạt. Có thể chính những phát kiến trên phương diện hình thức nghệ thuật sẽ tác động đến những khám phá về cách hiểu thế giới nội tâm của con người.- Ý kiến trên có ý nghĩa chia sẻ và đặt ra yêu cầu đối với nhà văn trong quá trình sáng tạo và có ý nghĩa định hướng người đọc trong quá trình tiếp nhận văn chương.	

Ghi chú: Trên đây chỉ là những gợi ý, người chấm cần vận dụng linh hoạt vào từng bài của thí sinh, đặc biệt cần thưởng điểm cho những bài viết có sáng tạo độc đáo, có những phát hiện mới mẻ, thú vị, sâu sắc